

Para la vida, para el futuro
For life, for the future
 Biosphere reserves and climate change
 Pour la vie, pour l'avenir
 Für das Leben, für die Zukunft

Dresden, Germany, 27 and 28 June 2011 – Conference on the 40th anniversary of UNESCO's MAB Programme

Дрезденска Декларация за биосферните резервати и климатичните промени* (Dresden Declaration on Biosphere Reserves and Climate Change)

Ние, участниците в международната конференция „За живот, за бъдещето: биосферни резервати и климатични промени“, състояла се в Дрезден, 27–28 юни 2011 г., приемаме следната Декларация:

Намаляване на климатичните промени, адаптация към тях и опазване на биологичното разнообразие, са сред съвременните ключови предизвикателства, засягащи изменението на околната среда. За да се изправим пред тях, се изисква силна политическа воля и решителни действия в целия свят. В много случаи ние вече притежаваме знания и технологии да променим своя път на развитие. В настоящия момент е необходимо да мобилизираме ресурсите си и творческите си подходи, за да засилим усилията по осигуряване на устойчиво развитие, включвайки промени в нашето поведение.

Международният координационен съвет на Програмата „Човекът и биосферата“ (МАВ) към UNESCO се свиква за първи път през 1971 г., когато се поставя началото за създаване на един нов тип защитени територии – биосферни резервати. Декларирана е и основната им цел – осигуряване на хармонично развитие между човека и природата. Идеята за създаване на биосферните резервати е посрещната с нарастващо одобрение по целия свят, а през изминалите четири десетилетия тя привлече голям брой привърженици. Биосферните резервати представляват световна мрежа от моделни райони, в които могат да бъдат тествани устойчиви форми на съществуване и развитие, като се вземе предвид адаптацията към изменящите се екологични, стопански и социални условия, с участието на всички заинтересовани страни.

Понастоящем, Световната мрежа от над 560 биосферни резервата в повече от 100 страни, създадена в резултат на реализиране на Програмата на UNESCO „Човекът и биосферата“ (МАВ), е резултат от натрупания четиридесетгодишен опит на работа в тези моделни райони за устойчиво развитие към смекчаване на климатич-

* Превод от английски език Даниела Димитрова, ИБЕИ, БАН

ните промени и адаптация към тях, с цел да се внесе съществен принос в тези процеси, както и да се опази биологичното разнообразие. Ние очакваме предприетите съвременни мерки за глобална защита на климата да задоволят и спешните нужди от опазване на биологичното разнообразие и неговото устойчиво ползване.

От своето създаване МАВ Програмата прилага иновативни подходи в проучванията, мониторинга, образованието и създаването на капацитет за това, както и управление в приложението на моделни проекти. Тези подходи надминават далече рамките за опазване на природата и са подходящи като модели за един устойчив начин на живот.

По този начин биосферните резервати се явяват важен елемент от системата за опазване живота на нашата планета, гарантираща бъдещето на идните поколения.

Биосферните резервати се явяват ефективен инструмент за намаляване на климатичните промени и служат като модели за адаптация към влиянията на тези промени. Това се отнася особено за сферите на устойчиво ползване на земите, зелени стопанства, гарантиране на екосистемните услуги, енергоефективност и използване на възобновяеми източници на енергия. Биосферните резервати са територии за изучаване възможностите за устойчиво развитие.

Позовавайки се на целите на Севилската стратегия (1995) и Мадридския план за действие (2008), участниците в конференцията се обръщат към страните-членки на Програмата МАВ, да отделят по-голямо внимание на биосферните резервати при осъществяване на техните стратегии за намаляване последствията от климатичните промени и адаптацията към тях, както и да осигурят прилагането на опита, натрупан от биосферните резервати в други райони.

На тази основа ние обръщаме внимание да бъдат предприети следните мерки:

На политическо ниво в страните-членки

- (1) Да се поставя по-голям акцент върху капацитета на МАВ Програмата и биосферните резервати за намаляване на климатичните промени и адаптация към предизвиканите от тях последствия, както и да се подобрява интегрирането на техните приноси в националните и международните климатични стратегии и политики,
- (2) Да се придаде по-голяма значимост на идеята за създаване на биосферни резервати в програмите за развитие на сътрудничество, с цел по-нататъшно развитие и оказване на подкрепа на аналогични проекти, свързани с ликвидиране на бедността, запазване на биологичното разнообразие и климата в развиващите се страни,
- (3) Да се създадат адекватни закони, административни и институционални рамки на национално и/или местно ниво за биосферните резервати, да им се предоставят адекватни условия за работа, осигуряване на средства и персонал, необходим за тяхното управление и функции,
- (4) Да продължи бъдещото развитие на биосферните резервати като моделни райони за устойчиво развитие, както и да се разгръщат, колкото е възможно в по-голяма степен, добрите практики и натрупания опит,

- (5) Да се подпомагат проблемно-ориентираните, междудисциплинарните и приложните проучвания, мониторинга и оценката, включвайки традиционните познания по отношение на климатичните промени и предизвиканите от тях последствия за биосферните резервати, както и да се включват резултатите от тези дейности в национални и международни научни програми и проекти,
- (6) Да се подпомагат иновативни икономически инструменти и дейности, които съчетават в себе си намаляване на климатичните промени и адаптация към тях, с поддръжка целостта на екосистемите и запазване на биологичното разнообразие, както и социалното развитие, включващо в себе си нуждите на местните и аборигенни общности, най-вече в контекста на използване на природните ресурси и добив на енергия,
- (7) Да се придаде по-голямо значение за ролята на земеползването при намаляване отделянето на въглерод, най-вече в горите, чрез доброволно внедряване и използване в биосферните резервати на програмата REDD+, за да се подобрят познанията по отношение на влиянията, пазарите и практиките, както и да се внедрят усъвършенствани методи и разпространение на натрупания опит,
- (8) Да се съдейства за по-разбираема комуникация на концепцията за биосферните резервати и осъществяване на действия, необходими за пълна реализация на програмата.

На практическо ниво в биосферните резервати

- (9) Да се засилят усилията за развитие на иновативни подходи, насочени към намаляване на климатичните промени и адаптация към тях (включвайки разработка на финансови модели), да се прилагат тези подходи, да се адаптират плановете за управление и интегрирането им със съществуващи подходи за устойчиво развитие, както и да се използват за развитие на районите,
- (10) Изработване и прилагане на плановете за управление в съответствие с адаптиране към климатичните промени, основавайки се на анализ на уязвимите места и отчитане важността за опазване и устойчиво използване на биологичното разнообразие, включвайки и местното население,
- (11) Да се обединят традиционните, аборигенните и местните познания със съвременните научни открития, за да се засили проучването на климатичните промени,
- (12) Да се засилват усилията за използване на биосферните резервати в качеството на опитни площадки за устойчиво развитие, което се отнася както за опазването на биологичното разнообразие и поддържане потока на екосистемните услуги, така и за подкрепяне създаването на икономически възможности,
- (13) Да продължи развитието и укрепването на международното сътрудничество за обмяна на опит и ефективни методи, включвайки създаване на съвместни проекти в рамките на партньорствата,

- (14) Да се развиват и засилват партньорствата с частния сектор, за да се създадат, развиват и подкрепят местните, националните и международните пазари за устойчиво получени продукти и услуги и внедряване на тези икономически практики, които влияят благотворно на климата.

На ниво UNESCO

- (15) Всестранна подкрепа и използване Програмата МАВ и биосферните резервати в съответствие със Стратегията на UNESCO за действия, свързани с климатичните промени и Инициативите на UNESCO по въпросите на климатичните промени, не само като източник за по-добро разбиране на последствията, предизвикани от тези промени, особено в районите, на които UNESCO отделя особено внимание, с приоритет в Африка и малките островни развиващи се страни.
- (16) Да се развива и в бъдеще Световната мрежа от биосферни резервати като една от ключовите програми на UNESCO: като моделни територии за по-добро разбиране на въздействията от последствията в резултат на климатичните промени върху човешките общества, културното и биологичното разнообразие, екосистемните услуги и световното природно и културно наследство, както и да се обръща внимание на включването на биосферните резервати в глобалните координирани междудисциплинарни научни програми за климатичните промени.
- (17) Да се поощрява международния обмен за най-добри практики и да се подкрепят партньорствата между юг-юг и север-юг-юг за споделяне на технологии и най-добра практика чрез обединения,
- (18) Да се сътрудничи с други междуправителствени програми и конвенции на UNESCO и ООН, най-вече с приетите три конвенции в Рио де Жанейро, Декадата за образование за устойчиво развитие на ООН, Конференцията на ООН за устойчиво развитие (Rio+20), както и други релевантни международни и национални организации и агенции, така че да се разшири използването на биосферните резервати за проучвания, обучение и пилотни територии за устойчиви процеси.
- (19) Да се подкрепят страните-членки, политически и финансово, при създаване и успешно управление на нови биосферни резервати, особено трансграничните.

Заклучение

Участниците в конференцията призовават за предоставяне на достатъчно финансови средства, както и да се предприемат нужните организационни мерки, включващи осигуряване на необходимия персонал, за да прилагат препоръките, съдържащи се в тази Декларация.

Участниците в конференцията предлагат на Международния координационен съвет на Програмата МАВ да подкрепи настоящата Декларация на своята 23-та сесия и да я представи на 36-та сесия на Генералната конференция на UNESCO през есента на 2011 г.